

Didžiausia klaida gyvenime – tai nuolatinė baimė suklysti. (Elbetas Habardas)

✓ Vis daugiau vaikų gimsta su specialiaisiais ugdymosi poreikiais. Tokie vaikai sėkmingai lanko įvairius būrelius, turi neblogų pasiekimų sporto, meno srityse.

✓ Dirbant su specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniais reikia daug kantrybės, būti empatiškais, nuolat įgyti vis naujų žinių darbui su šiais mokiniais.

Užsienio specialistai pateikia 8 rekomendacijas žmonėms, dirbantiems su specialiųjų ugdymosi poreikių vaikais:

1. BENDRAUTI.

Dažnai suaugę, susitikę su vaikais, turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių, iš karto pradeda jiems uždavinėti įvairius klausimus. To nereikėtų daryti.

Su vaiku, reikia pradėti bendrauti kaip ir su suaugusiu asmeniu. Visų pirma prisistatyti, pasakyti ko mokysite ar kokia veikla jis bus užimtas, kokios yra taisyklės, tvarka, už kokią veiklą ir kaip mokinys bus vertinamas. Tik tada užduoti klausimus, kad geriau pažinti ir susipažinti su vaiku. Svarbu yra bendrauti, kalbėtis, o neužduoti klausimus ir laukti atsakymų.

2. STEBĖTI.

Ne visi vaikai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, ne visada geba išreikšti žodžiais jaučiamą diskomfortą. Todėl būtina stebėti

vaiką, nes jo elgesys, kūno kalba taip pat yra komunikavimo priemonė, kuri daug ką gali atskleisti apie vaiko savijautą.

3. SUKURTI JAVKIĄ IR SAUGIĄ APLINKĄ.

Specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai turi jaustis saugiai ir jaučiai aplinkoje, kurioje mokosi. Tik tokiu būdu jie atliks visas užduotis skirtas jiems be jokio streso.

4. BŪKITE LANKSTŪS.

Mokymo esmė – panaudoti kuo daugiau skirtingų metodų, kad kitas žmogus suprastų ir įsisavintų naujus dalykus. Todėl kartais, dirbant su specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniais, būtina panaudoti **žaidybinius, vaidybinius, projektus** ir kitus metodus, kad mokinys įsiliėtų į klasės veiklą bei tikslingai nukreipti reikiama linkme.

5. BŪKITE NUOSEKLŪS.

Jeigu klasėje yra taisyklės, tai jos turi būti taikomos visiems vienodos, be išimties. Su taisyklėmis mokiniai turi būti supažindinami pirmoje pamokoje. Taisyklės turi būti aiškos ir suprantamos.

Svarbiausia reikia suvokti, kad mokytojo elgesys yra pavyzdys mokiniams.

6. PANAUDOKITE REGĖJIMO, KLAUSOS AR LYTĖJIMO SIGNALUS.

Pastabos, replikos mokymosi aplinkoje gali parodyti ar specialiųjų ugdymosi poreikių

mokinys dalyvauja veikloje ar ne. Mokytojo duota žodinė pastaba ar pagyrimas taip pat gali neigiamai ar teigiamai paveikti darbo eigą.

Dirbant su specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniais reikėtų naudoti darbo metodus per **regėjimą**: įvairios kortelės, stalo žaidimai, paveiksliukai, kurie padėtų mokiniui įsisavinti jam sunkiai suvokiamus ar nesuprantamus dalykus.

Garsiniai signalai taip pat gali padėti mokiniui. Klausydamas mokinys gali įsiminti tam tikrus dalykus geriau nei skaitydamas. Pavyzdžiui, dainelės pagalba mokinys geriau gali įsiminti spalvas, skaičius, užsienio kalbos žodžius.

Lietimas – tai signalas, kad yra domimasi vaiku. Pavyzdžiui paliesti petį ar ranką, kai vaikas nedrausmingas.

Tokiu būdu mokinys supras, kad jis yra stebimas ir turi laikytis nustatytų taisyklių bei atlikti jam skirtą užduotį.

7. TURĖKITE PLANĄ, o taip pat ir REZERVINĮ PLANĄ.

Palanuojant veiklą su specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniais būtina turėti planą, būtina planuoti veiklą ir numatyti veiklas. Tačiau, atsitinka taip, kad planu gali tekti nepasinaudoti, nes specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai kartais būna nenuotaikoje ir gali atsisakyti vykdyti numatytas jų veiklas. Todėl būtina turėti rezervinį planą, kurį galėsite panaudoti. Mokinys gali atsisakyti, todėl galima jam skirti

alternatyvinę užduotį, pvz., stalo žaidimą ir pan. Jei ir tai nepadeda, skirkite vaikui kokią užduotį klasėje – nuvalyti lentą, palieti 5 gėles, surūšiuoti knygas pagal klases ar pavadinimą. Tokiu būdu pritraukti vaiką prie mokomosios veiklos.

8. BŪKITE POZITYVŪS.

Pozityvūs santykiai vienas svarbiausia savybė dirbant su mokiniais, turinčiais ypatingų poreikių. Svarbus ir tarpusavio dalykininkų bei specialistų pozityvus bendradarbiavimas. Pozityvumas yra „užkrečiamas“ dalykas. Pozityvus mokytojas pozityviai nuteikia mokinius.

Tam, kad vaikas išsaugotų įgimtą nuostabos jausmą, jam reikalingas mažiausiai vienas suaugęs, kuris patirtų tai kartu, vėl atrastų džiaugsmą, susijaudinimą ir paslaptinę pasaulio, kuriame mes gyvename. (Rachel Carlson)

Iš pradžių mes mokom savo vaikus. Paskui patys iš jų mokomės. Kas nenori to daryti, atsilieka nuo savo laikų. (Janis Rainis)

Apie gimnazijoje teikiamą pagalbą daugiau informacijos rasite:

<http://gruzdziai.siauliai.fm.lt>

Rekvizitai:

S. Dariaus ir S. Girėno 31, Gruzdžiai

Tel./faks.: 841-372251

El.paštas: ggimnazija@gmail.com

Parengta pagal:

<http://www.friendshipcircle.org/blog/2012/10/15/8-important-tips-for-working-with-a-special-needs-child/>

*Rengė:
socialinė pedagogė metodininkė Rosita Veikalienė,
vyresnioji specialioji pedagogė Rasa Kasparienė.*

GRUZDŽIŲ GIMNAZIJA

***AŠTUONI PATARIMAI
MOKYTOJAMS, AUKLĖTOJAMS
DIRBANTIEMS SU SPECIALIŲJŲ
UGDYMOSI POREIKIŲ
MOKINIAMS***

Gruzdžiai